

Przyjaciel Ludu

Pismo polsko-katolickie w południowej części Wielkopolski

"Przyjaciel Ludu" wychodzi trzy razy tygodniowo.
na pocztę miesięcznie 100 mk.
w ekspedycji bez odnosz. w dom 90 ..
" 100 ..
140 mk. mies. Pojedynczy numer 10 mk.

Redaktor: Franciszek Duszyński.
Adres dla listów: Nowy Przyjaciel Ludu — Kępno (Wkp.)
Druk i nakład: Drukarni Spółkowej w Kępnie, ul. Mickiewicza 54.
Telefon nr. 47.

Cena ogłoszeń: wiersz petytowy jednolamowy 20 mk.
żołobne i dla poszukujących pracy 15 M.,
Reklamy w dziale redakcyjnym 50 mk. za wiersz, przed
tekstem 75 mk. za wiersz. Na ogłoszenia ponad 10 razy
się powtarzające, odpowiedni rabat.

nr. 52. Kępno, na sobotę 6. maja 1922 r. Rok IX.

Projekty odbudowy Rosji.

W dniu 28 b. m. podkomisji politycznej projekty francuski i angielski układu z Rosją stawiają takich różnic, by nie można było ich projekt francuski stwierdza w przedmowie, zebrane w Genui zbadały w sposób najzupełniejszy problem odbudowy przywrócenia pokoju na całym kontynencie przyczem pragną szczerze przywrócenia stosunków ze wszystkimi narodami oraz rosyjski zajął historyczne swe miejsce wśród

nie na zupełnie ruinę gospodarstwa rosyjskiego, francuski stwierdza, że odbudowa Rosji leży w jej własnym interesie. Skoro tylko będą w Rosji gwarancje bezpiecznej działalności przemysłowej i handlowej cudzoziemców, ci przyjdą z pomocą. Niema kraju, który pomocy tej nie mógł wziąć udziału: jedne finansową, inne — działalnością handlową, trzecie wznowieniem działalności przedsiębiorstwa publiczne, inne wreszcie — swoim technicznymi.

Winną dotyczyć trzech dziedzin: 1) odbudowy przemysłu, 2) odbudowy środków, 3) odbudowy rolnictwa. Projekt z tych trzech dziedzin odbudowy powoła do życia rozważań i myśli, zastanawiającego nad potrzebami rolnictwa, komunikacji. Stwierdzając, że odbudowa pomocy finansowej, projekt francuski przywrócenia międzynarodowego konwencji. Poza to niektóre państwa są zadowolone z poważnych sum swym obywatelom działalności w Rosji, do czego dodać kredyty prywatne.

Wstępnie projekt francuski formułuje warunki do przyjęcia przez Rosję. W znacznej części są identyczne lub zgodne z projektem angielskiego, ujętymi w 10 artykułach obu projektów w słowach identycznych. W Rosji w myśl zasad w Cannes do wstrzymania wszelkiej propagandy i mieszania się do spraw innych państw, oraz do skutków prób popierania ruchów rewolucyjnych. W tym celu, jak również do użycia przez Rosję wpływu dla poparcia przywrócenia pokoju, mniejszej oraz neutralności wobec państw wojujących.

W międzynarodowych projektach angielskim, wprowadzenie ich do sum ryczałtowo zainteresowaniem państwem, oddając długów wojennych i procentów arcytrybunału międzynarodowego który będzie pod uwagę straty, poniesione przez wojny i podczas zaburzeń wojny powojennych, jak również potrzebę projektu francuski w tej samej kwestji. Państwa obcych, stwierdzając równość wierzycielskie gotowe są udzielić pomocy w zakresie spłat oraz z Rosją sprawę moratorium i innych kwestji dotyczących zobowiązań. Oba projekty przewidują wyłączenie nowych obligacji w złocie, pięć lat obowiązywać na lat 50, czego nie zawiera projekt angielski. Jedną z najważniejszych różnic między obydwoimi projektami wymienia: Oba projekty przewidują wyłączenie nowych obligacji w złocie, pięć lat obowiązywać na lat 50, czego nie zawiera projekt angielski. Jedną z najważniejszych różnic między obydwoimi projektami wymienia: Oba projekty przewidują wyłączenie nowych obligacji w złocie, pięć lat obowiązywać na lat 50, czego nie zawiera projekt angielski.

bezpieczenia praw dawnych właścicieli, podczas gdy projekt angielski dopuszcza w pewnych wypadkach przyznanie dawnym właścicielom tylko prawa użytkowania swej własności w Rosji. W zakresie urzędownictwa i zabezpieczenia praw cudzoziemców co do zamieszkania i działalności handlowej oba projekty stoją na gruncie znanych odnośnych propozycji londyńskiego raportu rzeczoznawców. Przedmowa projektu angielskiego w wielu miejscach jest identyczna z przedmową projektu francuskiego: podczas gdy jednak ta ostatnia podkreśla, że odbudowa Rosji leży przede wszystkim w jej własnym interesie, przedmowa angielska na pierwszy plan wysuwa znaczenie tej odbudowy dla Europy, ale w której Rosja jest niezbędnym czynnikiem. Projekt angielski określa poza to dokładnie rodzaj udziału niektórych państw w dziele odbudowy Rosji: tak więc Francja będzie mogła przyczynić się do odbudowy swymi siłami fachowymi, organizacją i dostawą, Włochy gotowe są popierać specjalnie odbudowę kolejnictwa oraz produkcji rolnej. Belgja oraz inni aljanci pospieszają Rosji z pomocą swoimi przedsiębiorstwami handlowymi i przemysłowymi. Belgja mogłaby zużyć na korzyść Rosji kredyt 250 milionów franków, uchwalony na cele podniesienia eksportu belgijskiego. Japonja przyznała na cele zachęcania do handlu z Rosją 6 milionów jenów i zamierza ofiarować dalsze jeszcze środki pomocy. Wielka Brytania ma ze swoją ustawą, „dla ułatwienia handlu“ zastosować do Rosji; parlament mógłby ewentualnie w razie potrzeby uchwalić powiększenie odnośnych sum. Istnieje również inny jeszcze projekt kredytów, na podstawie którego rząd angielski upoważniony byłby wypłacić lub gwarantować kapitał do 26 milionów funtów szterlingów.

Nowe warunki dla sowjetów.

Nowe warunki dla delegacji rosyjskiej postawione przez państwa sojusznice składają się z 5 rozdziałów:

- 1) Sowjety uznają długi i wszelkie zobowiązania rządów carskiego i prowizorycznych
- 2) Aby przyjść Rosji z pomocą jej wierzyciele nie będą żądać na razie zwrotu kapitałów, ani zaliczek pobranych w czasie wojennym.
- 3) Sprzymierzeni nie uznają swej odpowiedzialności za szkody powstałe po wojnie przez rewolucję, które Sowjety chciały również i im narzucić.
- 4) Jeżeli państwa sprzymierzone zawrą później ze sobą umowy zmniejszające obopólne długi wojenne, to rządy przedłożą swoim parlamentom propozycje zarządzeń, które oparte na tych samych podstawach zmniejszą długi Sowjetów przy uwzględnieniu gospodarczego i ekonomicznego położenia Rosji.
- 5) Wykonanie powyższego uzależnia się od zręczenia się Sowjetów pretensyj do odpowiedzialności państw sprzymierzonych. Poniesione szkody przez osoby prywatne z powodu rewolucji sowieckiej zostaną uregulowane na wzór długów prywatnych.

O granice Polski i Rumunji.

Lloyd George miał rozmowę z Bratianu, w której rumuński prezydent ministrów, działając w porozumieniu z p. Skirmuntem, wyraził życzenie, aby zobowiązania Rządu Sowieckiego co do uznania status quo co do granicy Rosji z państwami ościennymi zawierało wyraźne uznanie granicy rumuńskiej i polskiej. Lloyd George odpowiedział, że godzi się z Rumunją w tem, że status quo odnosi się także do Besarabji. Jest zresztą nadzieja, zakończył Lloyd George, że sprawa ustalenia granic zostanie załatwiona na Zjeździe Genujskim w sposób zadawalający.

Zawarcie kontraktu taryfowego w rolnictwie.

Pertraktacje toczące się od dłuższego czasu między reprezentantami Zjednoczenia Zawodowego Polskiego i Zjednoczeniem Producentów Rolnych zostały zakończone. Przewodniczyli długotrwałym pertraktacjom delegaci ministerstwa pracy i opieki społecznej w Warszawie, pp. Gnoiński i Rusinek. Umowa zaw. na rok kontraktowy od 1 kwietnia 1922 do 31 marca 1923 roku ma moc obowiązującą na całe województwo poznańskie.

Zarobki w naturaljach pozostały zasadniczo niezmiennione i wynoszą przeciętnie 32 centnary zboża rocznie. Warunki dotyczące mieszkania, ogrodu, roli pod kartofle i opału nie uległy zmianie. W poszczególnych powiatach zgodzono się na pewne odchylenia w deputacie i tak w powiatach odolanowskim i ostrzeszowskim ilość zboża na roczny deputat wynosi 31 cent, inowrocławskim i strzelińskim 33 cent. W pozostałych powiatach 32 centnary.

W przeciwieństwie do ordynarji, które unormowano na cały rok, płace gotówkowe unormowano jedynie na I kwartał roku kontraktowego, mianowicie na czas od 1 kwietnia do 30 czerwca rb. W stosunku do ubiegłego kwartału podwyższono płace w gotówce dla ordynariuszy o 100 proc., zaciągu 30 proc., kobiet i dożarek 66 proc. Zarobki chałupników unormowano w dwu czasokresach; pierwszy za kwiecień—maj, drugi na miesiąc czerwiec. W kwietniu i maju dniówka wynosiła 710 mk., w miesiącu czerwcu 830 mk. Zawarta umowa w sprawie w tych dn. zalegalizowana przez wojewódzki inspektorat pracy.

W najbliższym czasie rozpoczną się pertraktacje w sprawie unormowania zarobków robotników sezonowych. Normy zarobków podajemy poniżej.

Płace gotówkowe w rolnictwie.
Płace gotówkowe dla rob. roln. od 1 kwietnia do 30 czerwca br. przedstawiają się następująco:

- Ordynariusze: za czas od 1. 4—30 6. 22 r: ręczniacy 6050 — mk, fornale 7150, — mk., włódarki i stangreki 8250, — mk., kowale i kołodzieje 9350, — mk.
- Zaciąg: dziennie: kategoria 1 od 14 do 16 lat 100 mk, kategoria 2 od 16 do 18 i 150 mk., kat. 3 od 18 do 21 i. 190 mk., kat 4 chłopcy III kat. wykonywujący pracę dorosłych zdadni do kasy 280 mk.
- Dojarki: miesięcznie: dziewczyny 500 mk., kobiety 1000 mk, tantjema od udojonego litra mleka 1 mk. chałupnicy za czas od 1. 4. do 31. 5. 22. dziennie: Chałupnicy 710 mk, chałupnicy w miesiącu czerwcu 830 mk., kobiety na godzinę 40 mk.

Zapasy kruszców w P. K. K. P.

Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa gromadzi od dłuższego czasu złoto i srebro na podkład metaliczny przyszłej waluty polskiej, którą wypuści nowy bank emisyjny.

Zapas złota, srebra i bilonu zagranicznego, przeliczonego bilansowo według parytetu 1 klgr. czystego złota równa się 2790 mk. a 1 klgr. czystego srebra 200 mk. wynosił 31 grudnia 1921 r. 68810812,15 31 stycznia 1922 r. 70487547,95, 28 lutego 1922 r. 72693710,81 31 marca 22 r. 73688379,63 a 20. 4. 22 r. 74222364,12 Przyrost więc kruszców szlachetnych w ciągu niespełna 4 miesięcy r. b. wynosił mkp. 5417051,97 wartości parytetowej, co odpowiada cenie rynkowej około 6 i pół miliardów marek polskich. Oprócz tego energicznie rozwinięta akcja zbiorów metali szlachetnych na skarb narodowy daje dobre wyniki.

Przedmioty złote i srebrne ofiarowane na ten cel mogą jednak być stopione na sztaby a następnie oszacowane przez Główny Urząd Probierczy i włączone do bilansu P. K. K. P. dopiero po skontrolowaniu ich przez specjalną komisję skarbu narodowego i przyjęciu na podstawie deklaracji ofiarodawców. Skarb narodowy przechowywany w P. K. K. P. parzczyni się do znacznego powiększenia podkładu przyszłej waluty polskiej. Również nie jest włączono narazie do skarbu narodowego ani do bilansu P. K. K. P. złoto rządu sowieckiego. Znajduje się ono pod osobną kontrolą ministerjum skarbu w skarbcu P. K. K. P.

Na sezon wiosenno--latowy

materiały [damskie
i męskie - - - -

w wielkim wyborze
poleca

St. Dzwonkowski
skład bławatów
w Kępnie -- Rynek -- dom p. Lisa

Stale
na składzie:
płótna, inletry
pościelowe, perkale,
płótna na fartuchy, ręczniki,
kołdry, muśliny, woale, satyny,
frody, batysty, zefiry, wsypy itd.

Obsługa rzetelna! Ceny umiarkowane!

W poniedziałek, 1 maja
br. ZAGINAŁ w podróży
z Skalmierzyc do Kępna
PORTFEL

zawierający papiery woj-
skowe, paszport na Górny
Śląsk i pieniądze. Ucz-
ciwego znalazcę uprasza
się o oddanie Pieniądze
pozostają za nagrodę.

Marcin Waloszek
Kępno ul. Warszawska 226.

Dwie duże 526
**decymalne
wagi**

są na sprzedaż.
ul. Warszawska 303.

Przy zapotrzebowaniach
na wszelkie 476

**materiały
budowlane**
polecamy nagląco w własn-
ym interesie nas w konk-
urencją wziąć.

Bracia Schlieper,
hurtownia materiałów
budowlanych.
Bydgoszcz, Telefon 306.

My używamy

do prania tylko „Saponu“ z marką ochronną koszulką
wypróbowałyśmy wprzód wszelkich innych środków
do prania. Jedynie „Sapon“ nie niszczy bielizny
i nadaje jej śnieżną białosć. Do nabycia we wszystkich
drogerjach i składach kolonialnych.

Chem. Fabryka „ERGASTA“
C. Nagórski, Starogard, (Pomorze).

Krawcowa

przyjmuje
robotę damską i dziecięcą
oraz
BIELIZNĘ I HAFTY
różnego rodzaju 516
ul. Kościuszki 389

Polecam dla pp. kupców i sprzedających z drugiej
ręki każdą ilość

serów

kwadratowe „Camembert“ „Romandor“
i różne inne po cenach przystępnych.

Rudolf Rau,
mleczarnia parowa Laski.

Każdy przybywający na

JARMARK w środę 10 bm.

powinien odwiedzić mój skład, ażeby się przekonać
o wielkim wyborze i przystępnych cenach.

WIKTOR CEBULSKI dawn. Bracia Lewek

Bławaty -- Konfekcja -- Artykuły męskie -- Bielizna.

KĘPNO (Pozn.) Rynek 19.

Nadeszły większe transporty oryginalnej

soli potasowej
kałużskiej. 532

ROLNIK w Kępnie
Tel. 30 i 68. właśc. BR. PIECHOWIAK. Tel. 30 i 68.

Młodszy ksiązkowy
(b lansista)
zakończeni szkoły han-
dlowej w Poznaniu i
krótszą praktyką, poszu-
kuje odpowiedniej posady
w mieście lub na wiosce
jako rachunkowy itp.
Zgłoszenia pod „Książ-
kowy“ do eksp. N. P. L.

Płyty gipsowe,
gips do czyszczenia
i w kawałkach,
tkaniny trzciniowe,

„ZGODA“ Sp. Spoż. Kępno = Rynek
podaje Szan. Członkom do wiadomości, iż ma na składzie towary
po cenach bardzo przystępnych

jako to: materje na ubrania męskie, na spodnie
do pracy, na wsypy, na poszwy, bieliznę męską,
skarpetki, szelki, pończochy damskie, dziecięce,
:- na bluzki, fartuchy, sznurowadła i t. p. :-
Również towary kolonialne wszelkiego rodzaju.
Dalej mamy do oddania większą ilość próżnych
skrzyń jako też dobrze utrzymanych beczek
;-: :-: od śledzi. :-: :-:
Kupujemy próżne pudełka od pasty na obuwie
wszelkiego rodzaju oprócz pochodzących z fabryk
:-: :-: żydowskich. :-: :-:

Rozpowszechniajcie Nowego Przyjaciela Ludu.

Sprzedaż Jarmarczna.

Przez kilka tygodni mojej egzystencji
każdy przekonał się, że nie

ZA DARMO

ale zadziwiająco tanio
kupuje się w firmie

BAZAR

Kępno, Rynek 34.
Dom PULWERMANA.

Na sprzedaży tej polecam wszelkie materiały wełniane i bawełniane na kostjomy, płaszcze, suknie i bluzki, płótna, towary krótkie i zwracam uwagę na dekoracje moich okien wystawnych z CENAMI, przyczem ludność z miasta proszę o poczynienie zakupów

we wtorek 9 i czwartek 11 b. m.

zaś dla ludności ze wsi i okolicy przeznaczam

środę, dnia 10 b. m.

Ściśle
stałe
ceny

Bez
kon-
kurencji

Cześć pieśni!

Cześć muzyce!

Komitet budowy organ z współdziałaniem Towarzystwa Śpiewu
oraz Koła muzycznego w Kępnie
urządza w niedzielę, dnia 7 maja r. b. na sali Strzelnicy p. Durnioka

WIECZORNICE

wokalno-instrumentalną połączoną z przedstawieniem amatorskim,
z następującym programem:

Cześć I.		
1. „Naprzód“	Latann	
2. „Złoto i srebro“ walc	Lehar	
3. „Fox Trot“	Kallman	
4. „Carmen“ marsz	Fetres	
Cześć II.		
1. Pieśń z opery „Flis“ chór mieszany z tow. fortepianu	Moniuszko	
2. a) Chór wiejski z kantaty mitolog. „Milda“	Moniuszko	
b) Modlitwa z kantaty mitolog. „Milda“ chór miesz. z tow. orkiestry	Moniuszko	
3. Pieśń o orle chór mieszany	Nowowiejski	
Cześć III.		

Zamek na Czorszynie czyli Bojomir i Wanda.

Opera w 2 aktach przez K. Kurpińskiego.

OSOBY:

Bojomir, rycerz		Wanda, jego córka
Dobrosław, dziedzic na Czorszynie		Lucja, powiernica Wandy
		Nikita, góral.

Początek punktualnie o godzinie 8 1/2 wieczorem. Z rozpoczęciem wieczornicy zamknięta się drzwi od sali na przeciąg każdej części. Ceny miejsc: rezerwowe 600 mk. I miejsce 450 mk., II miejsce 300 mk., miejsce do stanu 100 mk.

Dochód przeznaczony na fundusz budowy organ w tutajszym kościele
Bilety wcześniej nabywać m.żna w księgarni p. Jokla. Zmianę programu zastrzega się.
P) przedstawieniu

zabawa z tańcami.

O liczne przybycie Szan. Obywatelstwa Kępna i okolicy uprasza KOMITET.

Niniejszem podaję do łaskawej wiadomości, iż z dniem 1. maja br. przeniosłem mój

526

SKŁAD KOLONJALNY

na ul. Warszawską nr. 303
na przeciwko Młyna parowego.

Prosząc o łaskawe dalsze poparcie, pozostaję
z poważaniem

St. Karolewski.

Mam dobrze utrzymany

ROWER

(Brenabor) wolny chód,
z nowymi gumami i

gramofon

z płytami

tanio na sprzedaż.
Gdzie, wskaże eksp.

N. P. L. pod nr. 508.

Wózik dziecięcy

nadający się tylko na wieś

i regulator

w dobrym stanie zaraz

na sprzedaż.
Gdzie, wskaże eksp.

N. P. L. pod nr. 525.

WAPNO

nadeszło.

Wegehaupt

budowniczy 523

Hotel Józwiak

Dworcowa.

Państwowe Nadleśnictwo Rychli
sprzeda dnia 11 maja b. r. o godz. 9 przed południem
w Hotelu Centralnym w Kępnie w drodze

licytacji

najwięcej dającym za natychmiastową zapłatą

10 mp. szczap sosn. użytk.	682 mp. szczap sosn.
60 „ słupeków dębowych	18 „ wałków sosn.
1 „ buku użytkowego	510 „ pienków
20 kupek 245 szt. drągów I kl.	70 „ gałęzi I kl.
39 „ 390 „ „ II kl.	560 „ gałęzi II kl.
20 „ gał. dla użytku	900 „ gałęzi III kl.
30 mp. szczap dębowych	152 „ gałęzi IV kl.
18 „ „ brzozowych	i 18 m ³ dłużyc brzoza

Oprócz powyższego drzewa sprzedane
będzie około 5 m³ budulca starego.

Nadleśniczy Państwowy.

Groch polny (okrągły)

do siewu
seradeł, łubin i żółty nieb., koniczyny i trawy
— — — polecamy po cenach dziennych — — —

KUPUJEMY

ziemniaki fabryczne i wszelkie produkty rolne

Bytoński Konięcki

ul. Sienkiewicza 113, naprzeciw p. W. Lesińskiego.

TELEFON 82.

Dr. M. Kasprzak

lekarz prakt. i akuszer

powrócił

i przyjmuje chorych
Kępno, Rynek dom p. Pulwermanna. Telefon 76.

„ILONA“ zakład artystycznej fotografii

wł.: Jadwiga Furmankowa, Ostrów Kolejowa 23.

wykonuje

FOTOGRAFJE wszelkiego rodzaju oraz

POCZTÓWKI modne szkice w kolorze

czerwonym.

Specjalnością zakładu są POWIĘKSZENIA

DOMOSTW

z ogródkiem, za

1,700,000 mkp.

sprzedaż.

Gdzie, wskaże

N. P. L. pod nr.

526

Dobrze utrzymany

klarna

(C) zaraz na sprzedaż

Antoni Port

HANDEL

mieszkanie